Anita Kłos
Zagadnienia do egzaminu dyplomowego: seminarium licencjackie literaturoznawcze
III rok filologii włoskiej
2025/2026

1. Zadania komparatystyki i translatologii według Susan Bassnett.

2. Przedmiot i metody komparatystyki w ujęciu Hauna Saussy'ego.

3. Etyka przekładu i systematyka tendencji deformacyjnych w ujęciu Antoine'a Bermana.

4. Manipulacja, refrakcja i patronat w przekładzie w ujęciu André Lefevera.

5. Miasto jako przestrzeń przekładu na przykładzie Triestu.

6. Światowa przestrzeń literacka według Pascale Casanovy; jej konstrukcja i charakterystyczne zjawiska.

7. Pięć typów transtekstualności według Gérarda Genette'a.

8. Parateksty: od koncepcji Gérarda Genette'a po współczesne badania nad transmedialnością.

9. "Glokalne" utwory kultury włoskiej w światowym obiegu literackim i kulturalnym.

10. Heterogeniczne wspólnoty wokół przekładu według Lawrence'a Venutiego.

11. Teoretyzacje adaptacji według Lindy Hutcheon.

12. Sploty nauki i etyki we włoskiej literaturze XX wieku: Primo Levi i Italo Calvino.

Wykaz literatury

Bassnett, Susan. 1996. "Dalla letteratura comparata agli studi sulla traduzione." W: eadem, *Introduzione critica alla letteratura comparata*, traduzione di Franca Sinopoli, Roma: Lithos, s. 203-234.

Berman, Antoine. 2003a. "L'analitica della traduzione e la sistematica della deformazione." W: idem, *La traduzione e la lettera o l'albergo nella lontananza*, a cura di Gino Giometti, Macerata: Quodlibet, s. 41-56.

Berman, Antoine. 2003b. "L'etica della traduzione." W: idem, *La traduzione e la lettera o l'albergo nella lontananza*, a cura di Gino Giometti, Quodlibet, Macerata, s. 57-64.

Casanova, Pascale. 2014. "Światowa przestrzeń literacka." Tłum. J. Misun, *Teksty Drugie* 6, s. 222-248. https://rcin.org.pl/Content/60200/WA248_79720_P-I-2524_casanova-swiatowa_o.pdf

Genette, Gérard. 1991. "Introduction to the Paratext." Translated by Marie Maclean, *New Literary History* 22 (2), s. 261–272. https://www.jstor.org/stable/469037

Genette, Gérard. 2014. *Palimpsesty. Literatura drugiego stopnia.* Tłum. Aleksander Milecki, Tomasz Stróżyński, Gdańsk: słowo / obraz terytoria, s. 7–16.

Hutcheon, Linda. 2013. "Beginning to Theorize Adaptation: What? Who? Why? How? Where? When?". W: *Eadem* [with Siobhan O'Flynn], *A Theory of Adaptation*. Second edition, Routledge, ss. 1–32.

Lefevere, André. 2009. "Ogórki Matki Courage." Tłum. Agata Sadza. W: *Współczesne teorie przekładu. Antologia*, red. Piotr Bukowski, Magda Heydel, Kraków: Znak, s. 223–246.

Medaglia, Francesca. 2024. "Palinsesti/Paratesti: le teorie transmediali della contemporaneità." *Status Quaestionis. Language, Text, Culture* 26, s. 255–276.

Saussy, Haun. 2011. "'Wyborny trup' pozszywany ze świeżych koszmarów. O memach, pszczelich rojach i samolubnych genach". Tłum. Ewa Rajewska. W: *Niewspółmierność. Perspektywy nowoczesnej komparatystyki*, antologia pod red. Tomasza Bilczewskiego, Kraków: Wydawnictwo UJ, s. 185–240 [w szczególności rozdział *O przedmiotach i metodach*, s. 200–222].

Scarpa, Domenico. 2006. “Calvino, Levi e la scoperta dei buchi neri.” *Sinestesie. Rivista di Studi sulle Letterature e le Arti Europee* IV (1-2), s. 297-308.
Segnini, Elisa. 2021. “Andrea Camilleri’s *Montalbano* and Elena Ferrante’s *L’amica geniale*: the afterlife of two ‘glocal’ series.” *Translator* 27(3), s. 254-270, DOI:10.1080/13556509.2018.1502607
Simon, Sherry. 2020. “Habsburski Triest.” Tłum. M. Brodacka, M. Chotyńska, E. Jurczenia, S. Więcek, w: *Eadem, Miasta w przekładzie. Skrzyżowania języka i pamięci*, tłum. J. Arabska i in., red. naukowa Magda Heydel, Kraków: Wydawnictwo UJ, s. 85-123
Uździcka, Marzanna. 2023. “Paratekst – od koncepcji Gérarda Genette’a po współczesną praktykę badań paratekstualnych.” *Stylistyka* XXXII, s. 299–321, https://doi.org/10.25167/Stylistyka32.2023.17
Venuti, Lawrence. 2009. “Przekład, wspólnota, utopia.” Tłum. Magda Heydel. W: *Antologia*, red. Piotr Bukowski, Magda Heydel, Kraków: Znak, s. 295–318.
Woźniak, Monika. 2012. “Adaptacja w przekładach dla dzieci – gawęda terminologiczna”. *Filoteknos* 3, s. 22–36.